

Keskustanuorten valtuuskunta 2021 – Poliittiset aloitteet

1. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Pormestarimallista luovuttava

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että pormestarimallista luovutaan Suomen kunnissa.

Suomen suurista kaupungeista tällä hetkellä pormestarimallissa ovat Tampere ja Helsinki, sekä tulevan kesän jälkeen myös Turku ja Lahti. Edellä mainituissa suurissa kaupungeissa pormestari toimii kaupunginjohtajan tilalla sekä johtaa kaupunginhallitusta. Suurten kaupunkien lisäksi pormestarimallissa ovat Tuusula, Pirkkala ja Puolanka.

Vuonna 2006 kuntalakiin tehdyt muutokset mahdollistavat nykyisen kaltaisen pormestarimallin. Pormestarimallin lähtökohtana on ollut selventää kunnallista hallintoa sekä poliittista kuviota äänestäjille.

Uudistuksena pormestarimalli ei ole kuitenkaan onnistunut.

Tällä hetkellä erityisesti suurien kaupunkien kuntavaaleista on muotoutunut pormestarivaalit: kuntavaalien keskeiset kuntapoliittiset kysymykset ovat muuttuneet yleispoliittisiin arvokeskusteluihin ja kuntavaalit kiinnittyvät vain muutamiin yksittäisiin puolueiden asettamiin pormestariehdokkaisiin.

Pormestarimalli onkin muuttanut kuntavaalien luonnetta huolestuttavalla tavalla. Samalla se vääristää kuntapolitiikan kokonaiskuvaa huomattavalla tavalla.

Varsinais-Suomen Keskustanuoret näkeekin, että kuntalakia on tämän seurauksena muutettava niin, ettei pormestarimallin käyttäminen tai siihen siirtyminen ole kunnissa enää tulevaisuudessa mahdollista.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen

Keskustanuoret pitää tärkeänä, että kukin kunta voi itse päättää, johtaako kuntaa virkavastuulla oleva kunnanjohtaja vai luottamushenkilönä toimiva pormestari. Nykyinen kuntalaki mahdollistaa pormestarimallin, jossa kuntaa johtaa poliittisella vastuulla toimiva luottamushenkilö.

Pormestarin rooli korostuu poliittisena johtajana politiikan ja hallinnon välissä, jolloin pormestari toimii tiedon välittäjänä hallinnon ja poliittisen päätöksenteon suhteessa.

Kunnissa, joissa pormestarimalli on käytössä, on nähty pormestarin toimivan kansanvaltaisuuden vahvistajana sekä kunnan ja päätöksenteon kasvoina niin kuntalaisille kuin kunnan ulkopuolellekin. Pormestarin persoonalla sekä johtamis- ja vuorovaikutustaidoilla on suuri merkitys sekä poliittisen, että hallinnollisen johtamisen

näkökulmasta. Keskustanuoret kuitenkin näkee, että myös kunnanjohtaja voi toimia kunnan kasvoina ulospäin ja edistää kuntalaisten osallisuutta sekä päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja avoimuutta.

Pormestaria arvioidaan sekä kuntalaisten, että kunnan ylimmän päättävän elimen, eli kunnanvaltuuston näkökulmasta. Päätöksenteossa pormestari ei voi sysätä vastuuta virkamiehille tai luottamushenkilöille, sillä pormestari kantaa vastuuta molemmista. Jos pormestari ei nauti kunnanvaltuuston luottamusta, voi valtuusto päättää vaihtaa pormestarin. Kuntalaisilla on mahdollisuus arvioida ja vaikuttaa kuntajohtamisen laatuun ja linjaan aina vaalien yhteydessä.

Keskustanuoret kantaa huolta aloitteessa esitetystä väitteestä, että erityisesti suurien kaupunkien kohdalla, joissa pormestari on käytössä, on kuntavaaleista muotoutunut pormestarivaalit. Keskustanuoret pitääkin selvittämisen arvoisena suoran kansanvaalin käyttöönottoa pormestarin valinnassa. Tällöin kuntalaisten rooli ja valta pormestarin valinnassa vahvistuisi.

2. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Lisää resursseja ammatilliseen koulutukseen

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että ammatillisen koulutuksen resursseja on lisättävä. Toisen asteen oppivelvollisuuden laajentuminen, sisältäen maksuttoman toisen asteen, on edennyt loppusuoralle. Se ei kuitenkaan riitä. Opiskelijalle maksuttomat materiaalit takaavat tasapuoliset lähtökohdat, mutta suuri osa tutkintoa suorittavista tarvitsevat ammatillisten opettajien opetusta sekä asiantuntemusta.

Ammatillinen koulutus on ollut suuressa muutoksessa viimeiset vuodet ja etenkin lähiopetuksesta on jouduttu karsimaan työtunteja. Opiskelijan tulisi saada laadukasta opetusta oman alansa perusopinnoissa. Hyvin opituista perustaidoista muodostuu vankka osaamisen pohja.

Opiskelija pääsee useaan otteeseen opintojensa aikana kokeilemaan opittuja taitojaan oikeaan työelämään työharjoittelun muodossa. Opiskelijan työssä oppimisen eli työharjoittelun mahdollistaa erilaiset yritykset. Ihannetilanteessa opiskelijalla on vahvat perustaidot jo mennessään työharjoitteluun.

Nykytilanteessa opiskelija saa kuitenkin liian vähän ohjattua opetusta ennen ensimmäistä työharjoitteluaan. Mikäli oppia ei saada opinnoista, siirtyy opetusvastuuta huomaamattomasti työharjoitteluun. Työpaikoilla on usein erilainen mielikuva työharjoittelusta kuin koululla tai itse opiskelijalla. Yritykset olettavat opiskelijan osaavan alansa perustaidot jo työharjoittelun alkaessa.

Yllättävän usein työpaikka muuttuukin perusasioiden opettajaksi. Pienyrityksessä olevan työharjoittelijan opettamiseen menee huomattava määrä yrittäjän työtunteja ja muita resursseja. Mikäli työpaikalla ei ole riittävästi resursseja opetukseen, jää opiskelijan työharjoittelu sekä myöhemmin työtaidot puutteelliseksi.

Suomi tarvitsee vahvaa ammatillista osaamista työmarkkinoiden kaikilla sektoreilla. Panostus ammatillisiin opintoihin takaa tulevaisuudessa Suomen yhteiskunnalle kyvykkäitä ja eteviä ammatillisia osaajia.

Varsinais-Suomen Keskustanuoret painottaakin, että ammatillinen koulutus tulee nostaa takaisin sille kuuluvaan arvostettuun asemaan.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Ammatillinen koulutus tarvitsee panostuksia koronan jälkeisessä jälleenrakentamisessa. Koulutus on yksi Suomen menestyksen avaimista ja ammatillisella koulutuksella on suuri merkitys Suomen menestystarinassa. Ammatillinen koulutus vaatii nyt erityisesti lisää henkilöstöresursseja, jotta opetus voidaan toteuttaa laadukkaasti lähiopetuksena. Opinto-ohjaus vaatii myös lisäresursseja, jotta jokaista opiskelijaa voidaan tukea opinnoissa sekä opintojen jälkeen työelämässä. Työharjoittelun tulee olla osa oppimista, opiskelija ei kuitenkaan saa, eikä voi korvata työntekijää työpaikalla. Työnantajien ja ammatillisten oppilaitosten yhteistyötä täytyy syventää. Toisella asteella opiskelevalla nuorella on oikeus saada aikuisen ohjausta ja huolenpitoa.

3. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Osakesäästötilin talletuskatto nostettava 100 000 euroon ja sijoituskohteita laajennettava

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että suosituksen osakesäästötilin talletuskatto nostetaan 50 000 eurosta 100 000 euroon sekä valittavien sijoitustuotteiden valikoimaa kasvatetaan.

Osakesäästötili on kasvattanut lanseerauksen jälkeen osakesäästämisen suosiota. Erityisesti nuoret ovat innostuneet säästämisestä kuin myös esimerkiksi vanhemmat lapsilleen. Nuoret myös hyötyvät tilistä eniten, koska korkoa-korolle-ilmio korostuu kun säästöaika on pitkä. Osakesäästötili on oiva työkalu edistämään kotimaista omistajuutta sekä kansalaisten vaurastumista. Viime vuosina moni kotimainen pörssi-yhtiö on ostettu ulkomaille joten omalta pieneltä osaltaan tämä uudistus auttaisi myös yritysten ja pääomien pysymisen Suomessa.

Tällä hetkellä osakesäästötilin sisällä sijoituskohteina voi olla vain pörssiosakkeita. Lisäämällä sijoitus- ja ETF-rahastot sijoituskohteiksi pienennetään kansalaisten kynnystä tilin avaamiseksi, koska rahastot eivät vaadi samalla tavalla perehtymistä ja seurantaa

kuin osakkeet sekä soveltuvat sijoittajille jotka etsivät matalariskisempiä vaihtoehtoja. Toisaalta rahastot tuovat myös mahdollisuuden tehokkaaseen hajautukseen.

Varsinais-Suomen Keskustanuoret näkee, että osakesäästötili on hyvä tapa edistää kotimaista omistamista ja lisätä nuorten mielenkiintoa osakesäästämiseen.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret näkee, että omaan tulevaisuuteen varautuminen ja vaurastuminen on tehtävä mahdolliseksi jokaiselle. Osakesäästötilin avaaminen rahastoille madaltaa kynnystä sijoittamisen aloittamiseen. Keskustanuorten mielestä myös kotimaisen omistajuuden lisääminen on tärkeä tavoite, jota tämä aloite tukee.

Keskustanuoret ovat vuoden 2019 iittokokouksessa linjanneet, että osakesäästötilin ylärajaa on nostettava 150 000€ asti.

4. Lapin Keskustanuoret: Osakesäästötili avattava myös sijoitusrahastoille

Lapin Keskustanuoret esittää osakesäästötilin kehittämistä houkuttelevammaksi piensijoittajalle siten, että avaamme mahdollisuuden käydä kauppaa ja omistaa sijoitusrahastoja myös osakesäästötilin sisällä.

Osake-markkinoille sijoittaminen on hyödyllistä niin yksilön kuin yhteiskunnankin kannalta. Yksilö pystyy sijoittamalla varautumaan omaan tulevaisuuteensa, vaikuttamaan yritysten valintoihin ja päätöksiin sekä vaurastumaan. Yhteiskunnan näkökulmasta sijoittaminen lisää kotimaista omistajuutta sekä mahdollistaa yritysten ja pääomien pysymisen kotimaassamme. Kotimaista sijoittamista on siis syytä tukea, sekä kannustaa ja rohkaista myös uusia sijoittajia aloittamaan sijoittaminen.

Tällä hetkellä osakesäästötilin sisällä voi omistaa vain pörssinoteerattuja osakkeita. Avaamalla osakesäästötili erilaisille sijoitusrahastoille, kuten indeksirahastoille ja ETF:lle, pystymme tukemaan erityisesti piensijoittajia. Rahastoihin pystyy sijoittamaan pienillä summilla huomattavasti paremmin kuin suoriin osakkeisiin. Sen lisäksi rahastot tarjoavat perusteellista hajauttamista, mikä pienentää sijoittamiseen liittyvää riskiä merkittävästi. Rahastot eivät myöskään vaadi kattavia ennakkotietoja tai aikaa perehtyä sijoittajan näkökulmasta. Sallimalla sijoitusrahastot osakesäästötilille, pienemmälle kynnykselle aloittaa sijoittaminen sekä mahdollistamme piensijoittajalle pääsyn tehokkaaseen hajauttamiseen.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret näkee, että omaan tulevaisuuteen varautuminen ja vaurastuminen on tehtävä mahdollisemman mutkattomaksi jokaiselle. Osakesäästötilin avaaminen rahastoille

madaltaa kynnystä sijoittamisen aloittamiseen. Keskustanuorten mielestä myös kotimaisen omistajuuden lisääminen on tärkeä tavoite, jota tämä aloite tukee.

Katso myös aloite 3.

5. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Sosiaalisen median algoritmit kuriin

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että sosiaalisen median algoritmit sekä niiden taustalla olevat globaalit jättiyritykset on laitettava kuriin.

Varsinais-Suomen Keskustanuoret on huolestuneena seurannut sosiaalisen median globaalien jättiyritysten kasvanutta valtaa. Yhdysvaltain presidentinvaalit 2020 ja sen jälkeiset tapahtumat ovat yksi räikeä esimerkki sosiaalisen median jättiyritysten kasvaneesta vallasta, sekä algoritmien pelottavista seurauksista.

Algoritmeista on näyttänyt tulevan suuri ja merkittävä uhka demokratialle. Samalla ne ovat osaltaan vaikuttamassa keskeisesti valtioiden perusoikeuksien toteutumiseen; esimerkiksi sananvapauteen tai sen rajaamiseen.

Varsinais-Suomen Keskustanuorten mielestä valta edellä todetuista kuuluu valtioille, ei globaaleille sosiaalisen median jättiyrityksille. Siksi Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittääkin, että EU:n ja Suomen tulee asettaa sääntelyä rajaamaan jättiyritysten sekä algoritmien kasvanutta valtaa.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Valtuuskunta yhtyy aloitteen huoleen sosiaalisen median algoritmien vaikutuksesta yhteiskuntaan. Algoritmeilla ohjataan ihmisten sosiaalisen median käyttöä. Pahimmillaan tämä johtaa ihmisen sosiaalisen median feedin yksipuolistumiseen ja kuplautumiseen. Esimerkiksi Sitra on nostanut yhdeksi huoleksi tulevaisuudesta sen, että yhteiskunnat entistä enemmän heimoutuvat, ja nämä erilliset ryhmät eivät ole enää kosketuksissa toisiinsa. Tämä johtaa yhteiskuntien hajautumiseen.

Lainsäädännön on elettävä ajassa. Sosiaalisen median yritykset ovat pääsääntöisesti ylikansallisia toimijoita, jolloin luontainen säätelynlaitaja on Euroopan unioni. Keskustanuoret näkee, että Suomen tulee aktiivisesti olla vaikuttamassa unionin digitalisaatioon liittyvään lainsäädäntökehitykseen. EU-komissio on joulukuussa 2020 jättänyt lainsäädäntöehdotuksen digipalvelusäädökseksi, jolla muun muassa vaadittaisiin nykyistä suurempaa avoimuutta algoritmien käytössä.

6. Satakunnan Keskustanuoret: Henkilöjunaliikenne Kokemäeltä Raumalle

Satakunnan Keskustanuoret vaatii henkilöjunaliikenteen palauttamista Raumalle. Rauma on Suomen toiseksi suurin kaupunki johon ei junalla pääse. Henkilöjunaliikenne lakkautettiin rataosuudella 1988. Tavaraliikenne Rauman satamaan on edelleen vilkasta ja rata on sähköistetty 1997.

Henkilöjunaliikenne tulisi palauttaa radalle välittömästi. Raumalta Tampereelle lähteviä linja-autovuoroja on vähennetty ja tällä hetkellä Raumalta pääsee vain kerran päivässä suoralla yhteydellä Tampereelle. Henkilöjunaliikenteen palauttaminen Raumalle on myös Satakuntaliiton yksi kärkihankkeista satakuntalaisessa edunvalvontakentässä.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret haluaa ohjata liikkumista raiteille. Henkilöjunaliikenne tuo alueelle elinvoimaa ja kannustammekin paikallista maakunnan liittoa keräämään tukea hankkeille jotka kasvattavat alueen elinvoimaa. Henkilöjunaliikenteen palauttaminen vaatii tietenkin myös paikallista ja laajempaa liikennepoliittista tarkastelua.

7. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kuluttajien huijaaminen kuriin

Kuluttajia pyritään ohjaamaan kotimaisen tuotannon pariin. Jotta kotimaisten tuotteiden ostaminen olisi helppoa, on tuotteisiin kirjattu merkkejä, jotka omalta osaltaan kertovat tuotteen alkuperästä. Tällä hetkellä kuitenkin etukannen Kotimaista -merkki voi johtaa pahasti harhaan, sillä vaikka tuotteen etukannessa komeilee kotimaisesta tuotteesta kertova merkki, takaosan alkuperämaan kertova teksti viekin tuotteen kauaksi kotimaassa tuotetusta.

Suomessa pitäisi olla vielä selkeämmin esillä merkkien tarkoitus. Nykyisellään kotimaisuusasteen kertovat merkinnät ovat sekava viidakko, jossa jokainen merkki tarkoittaa vain hieman eri asiaa kuin toinen.

Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret esittävät, että kotimaisten tuotteiden merkintätapoja pitäisi yksinkertaistaa ja Kotimaista-merkin on oikeasti tarkoitettava suomalaista tuotetta. Jos suomalaisia alkuperämerkintöjä yhdenmukaistettaisiin ja yksinkertaistettaisiin, merkkien määrä vähentyisi. Silloin kuluttajan olisi entistä helpompaa valita varmasti kotimainen tuote ostokoriin ja tukea suomalaista tuotantoa.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuorten mielestä alkuperämerkintöjen on oltava yksiselitteisiä ja selkeitä, jotta kuluttajan on mahdollista tehdä vastuullinen ostopäätös. Kun alkuperämaatiedot ovat ilmoitettu selkeästi, kuluttajan on mahdollisuus valita lautaselleen kotimaista ruokaa. Alkuperämerkinnästä tuleva mielikuva kotimaisuudesta on oltava aito ja luotettava.

8. Lapin Keskustanuoret: Muovinkeräys jokaiseen taloyhtiöön

Suomessa polttoon päätyy edelleen keskimäärin 200 000 tonnia muovia. Muovin tuotto ja poltto aiheuttavat tarpeettomia hiilidioksidipäästöjä ja niitä voitaisiin suitsia lisäämällä muovinkeräys pisteitä koko maassa. Lapin keskustanuoret ehdottaa, että jokaiseen taloyhtiöön tuodaan muovinkeräyspiste.

Kaikissa suomalaisissa taloyhtiöissä ei ole vielä omaa muovinkeräysastiaa tai -pistettä, minkä seurauksena asukkaat laittavat muovit polttoon. Jos Suomi haluaa saavuttaa EU:n asettaman tavoitteen, jonka mukaan puolet muovipakkauksista olisi kierrätettäviä vuoteen 2025 mennessä, on kierrätyspisteiden yleistyttävä rankalla kädellä asuinalueilla joka puolella Suomea.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuorten mielestä, jokaisella kuntalaisella pitää olla muovinkeräyspiste kohtuullisen matkan päässä kotiovelta. Eduskunnassa on tällä hetkellä käsittelyssä jätelain muutos. Siinä esitetään, että kunnat velvoitettaisiin järjestämään biojätteen ja pakkausjätteiden erilliskeräyksen kaikille vähintään viiden huoneiston kiinteistöille kaikissa taajamissa, ja lisäksi pidemmän siirtymäajan jälkeen yli 10 000 asukkaan taajamassa biojätteen keräyksen kaikille asuinkiinteistöille. Kunta voi esityksen perusteella jätehuoltomääräyksillään laajentaa asetuksessa säädettäviä velvoiterajoja sekä laissa säädetyin edellytyksin myös poiketa niistä suppeampaan suuntaan.

Keskustanuoret vaatii, että jätelainmuutoksessa huomioidaan muovinkierrätys, sekä kestävä kehitys kokonaisuudessaan. Vastuullinen kierrättäminen ei voi olla kalliimpaa tai vaikeampaa kuin sekajätteen tuottaminen.

9. Lapin Keskustanuoret: Kuntien ja kaupunkien tarjottava korkeakouluopiskelijoille harjoittelupaikkoja!

Korkeakouluopiskelijoiden siirtyessä päätoimisesta opiskelusta työelämään, tutkinnon lisäksi keskeistä on työkokemus. Lapin Keskustanuoret ehdottaa, että kuntien ja kaupunkien on tarjottava korkeakouluopiskelijoille harjoittelupaikkoja.

Etenkin sellaisten paikkakuntien, missä sijaitsee korkeakoulu, olisi erittäin tärkeää aktivoitua tarjoamaan opiskelijoille harjoittelupaikkoja. Harjoittelijapaikat tulevat kunnille halvaksi ja ne sitouttavat opiskelijaa paikkakunnalle. Opiskelija kerryttää arvokasta työkokemusta harjoittelun aikana, mikä helpottaa työllistymistä opintojen jälkeen. Harjoittelupaikkojen merkitys opiskelijalle on keskeinen, sillä läheskään kaikille opiskelijoille ei ole opiskeluaikana tarjolla oman alan töitä.

Harjoittelupaikkojen tarjoamisesta hyötyvät niin opiskelijat kuin kunnat ja kaupungitkin. Lapin Keskustanuoret vaatii, että kunnat ja kaupungit tarjoavat harjoittelupaikkoja korkeakouluopiskelijoille aktiivisesti paikkakunnan mahdollisuuksien ja resurssien mukaan.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret suhtautuu myönteisesti kuntien ja kaupunkien tarjoamiin korkeakouluharjoitteluihin. Harjoittelupaikat ovat erittäin tärkeitä opiskelijoille, sillä työkokemusta vaaditaan yhä enemmän, mutta kokemusta on samalla myös yhä vaikeampaa saada. Harjoittelu antaa opiskelijalle eväitä ja käytännön taitoja työelämään. Korkeakoulujen tulee hyväksyä lukea harjoittelut osaksi opintoja. Harjoittelupaikka voi tarjota opiskelijalle myös esimerkiksi kesätöitä tai työpaikan valmistumisen jälkeen. Harjoittelua voidaan myös tukea korkeakoulujen rahallisella harjoittelutuella, joten korkeakoulut vaativat myös resursseja, jotta jokainen halukas saisi mahdollisen harjoittelutuen.

10. Lapin Keskustanuoret: Mielenterveysosaaminen kouluihin!

Opettajankoulutukseen on sisällytettävä työkaluja kohdata mielenterveyden ongelmista kärsiviä lapsia ja nuoria.

Mielenterveyden haasteet ovat yhä suurempi ongelma yhteiskunnassamme. Peruskoululainen viettää suuren osan arjestaan koulussa, jossa opettajan tulisi olla se turvallinen aikuinen lapselle tai nuorelle. Itsetuhoisuus, koulunkäynnin laiminlyöminen ja ahdistuneisuus ovat vakavasti otettavia varoimerkkejä. Opettajankoulutukseen ei kuitenkaan tällä hetkellä sisälly juurikaan oppia siitä, miten opettaja voisi tukea lasta tai nuorta, mitä tehdä kun huoli herää tai mistä edes tunnistaa mielenterveysongelmia. Joskus lapsen tai nuoren kotiolot voivat olla puutteelliset tai jopa vaaralliset, ja senkin vuoksi opettajien tulisi tunnistaa varoimerkit ja osata toimia.

Opettajaopiskelijoille tulisi olla kurssi tai kursseja, joita pitää mielenterveysalan ammattilainen.

Edellä mainittujen lisäksi tunne- ja vuorovaikutustaidot ja niiden opettaminen tulisi ottaa osaksi kouluarkea, sillä niillä on valtava vaikutus kansamme hyvinvointiin. Näin voimme suoda paremmat olot myös tuleville sukupolville.

Jokaisen, joka lasten ja nuorten kanssa työskentelee, tulisi omata jonkinlaista tietotaitoa mielenterveysongelmista, ja opettaja on usein suuressa roolissa lapsen elämässä!

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen, huomioiden sen, ettei pelkästään opettajien ammattitaidon lisääminen mielenterveys- ja tunnetaitoihin liittyen riitä - tarvitaan myös aidosti hyvinvointialan ammattilaisia, kuten kouluterveydenhoitajat, -lääkärit, -kuraattorit ja

-psykologit. Hyvinvointialan ammattilaisille on taattava resursseja toimiakseen kouluissa ja oppilaitoksissa. Kouluissa täytyy myös olla mahdollisuus moniammatilliselle yhteistyölle, jossa opettajat ja kouluterveydenhoitajat, -lääkärit, -kuraattorit ja -psykologit tekevät yhteistyötä. Opettajille täytyy tarjota mahdollisuuksia kouluttautua ja oppia lisää tunteaitojen kehittämisestä ja mielenterveyden ongelmien havaitsemisesta

11. Etelä-Savon ja Lapin Keskustanuoret: Länsi-pohjan ja Savonlinnan sairaaloiden määräaikaaisuudesta luovuttava

Sekä Länsi-Pohjan että Savonlinnan sairaalat ovat saaneet 10 vuoden määräajan niiden toiminnan jatkumiselle. Määräaikaaisuuden leima on erittäin ongelmallinen sairaaloiden toiminnan ja käytettävissä olevien resurssien, sekä toiminnan kehittämisen kannalta. Lapin Keskustanuoret ja Etelä-Savon Keskustanuoret vaativat, että sekä Länsi-pohjan sairaalan että Savonlinnan keskussairaalan määräaikaaisuudesta on luovuttava. Myös synnytystoiminnan tulee jatkua Länsi-Pohjan keskussairaalamason yksikössä.

Saavutettava terveydenhoito on sekä oikeus että eilinehto kaupungin elinvoiman säilyttämiseksi. Sairaala tuo samalla paikkakunnalle huomattavan määrän työpaikkoja. Määräaika luo ongelmia osaavan henkilökunnan hankkimiseen, sillä lakkautettavaan sairaalaan on vaikea saada työntekijöitä. Etelä-Savon ja Lapin keskustanuoret vaativat, että sairaaloiden toiminta turvataan pidemmälle tulevaisuuteen ja kymmenen vuoden määräajasta luovutaan.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuorille myös terveydenhuollon saavutettavuus on erittäin tärkeä asia - eivätkä edes erikoissairaanhoidon tarvitsijat saa jäädä eriarvoiseen asemaan kotipaikkakuntansa perusteella. Keskustanuoret tunnistaa pienten keskussairaaloiden haasteen, ja näkeekin 10 vuoden määräajan turhan lyhyenä aikana aloitteen perusteiden mukaisesti. Tulevan SOTE-uudistuksen tuleekin tuoda vakautta sairaalarakenteeseen ja tasaisempaa toimintaympäristöä.

Keskustanuoret linjasi jo vuoden 2018 perhepoliittisessa ohjelmassa, että senhetkisten synnytyslaitosten poikkeusluvista olisi tehtävä pysyviä mm. pitkäaikaisen suunnittelun mahdollistamiseksi ja ihmishenkien säästämiseksi. Saavutettava synnytyslaitostointo mahdollistaa turvallisemman synnytyksen, sillä pitkät välimatkat lisäävät matkasynnytyksen riskiä, joissa lapsen kuoleman riski on jopa kuusinkertainen verrattuna sairaalasyntytykseen. Lisäksi useampi synnytyssairaala mahdollistaa useamman potilashotellipaikan, jolloin useammalla synnyttäjällä olisi mahdollista tulla potilashotelliin jo vähän aikaisemmin ja näin vähentää matkasynnytyksriskiä entisestään.

12. Lapin Keskustanuoret: Alle 20mg/g nikotiinia sisältävän nikotiininuuskan myynti laillistettava Suomessa

Nikotiininuuska eli pohjoismainen ”valkoinen nuuska” on tupakaton nikotiinituote, jota myydään 14 Euroopan maassa. Nikotiininuuska ei sisällä lainkaan tupakkaa, joten se luokitellaan tällä hetkellä Suomessa lääkeaineeksi. Lapin keskustanuoret esittää alle 20mg/g nikotiinia sisältävän nikotiininuuskan laillistamista Suomessa.

Nikotiininuuska ei sisällä tupakkaa, joten siitä ei synny tupakkanuuskan kaltaisia haittavaikutuksia. Nikotiininuuska tarjoaa potentiaalisen vaihtoehdon tupakkanuuskalle, joten se voi auttaa yksilöä pääsemään irti haitallisista tupakkatuotteista. Alle 20mg/g sisältävä nikotiininuuska sisältää vähemmän nikotiinia kuin useiden suomalaisten suosiossa olevat tupakkanuuskat.

Nikotiininuuskan laillistaminen vähentäisi myös laittoman salakuljetuksen ja pimeän kaupan määrää. Koska nikotiininuuska ei sisällä tupakkaa, laillistaminen sallisi myös sen valmistamisen Suomessa. Nikotiininuuskalla voidaan siis terveystulujen alentamisen lisäksi luoda työllisyyttä ja verotuloja Suomeen.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret näkee nikotiinipussit yhtenä keinona savuttoman Suomen saavuttamiseen ja tupakattoman nuuskan vähemmän huonona vaihtoehtona, kuin pimeiden markkinoiden tupakkanuuskan. Keskustanuoret tunnustaa, ettei nuuskan käyttö lopu sulkemalla silmät pimeiltä markkinoilta ja nuuskarallilta, vaan tekemällä konkreettisia toimia nuuskankäytön vähentämisen hyväksi.

Nikotiinipussien myymisen laillistaminen toisi Suomeen verotuloja, joilla voidaan kattaa mahdolliset kansanterveydelliset haitat. Myös nuuskan saatavuutta voidaan rajata ja valvoa alaikäisiltä entistä paremmin, kun tuotetta myisi elintarvikeyritykset, eivätkä pimeiden markkinoiden rikolliset. Nikotiininuuskan myymisen ollessa viranomaisten ja valtion kontrollissa, voidaan sen myymistä vähentää esimerkiksi verotuksellisin keinoin tullessa kohti vuotta 2030. Samaan aikaan Keskustanuoret esittää, että poliisi ja tullit tarttuvat toimeen nuuskarallin vähentämiseksi.

Keskustanuoret kuitenkin näkee, että nikotiininuuskan vaikutuksia ja sisältöä tulee tutkia ennen sen laillistamista. On myös syytä pohtia, että onko 20mg/g sopiva vahvuus nikotiinipusseille.

13. Lapin Keskustanuoret: Käytännön taitoja sisällytettävä peruskouluun

Keskustanuoret kannattavat taloustaitojen tuomista peruskouluun. Lapin Keskustanuorten mielestä käytännön taitoja, kuten työhakemusten täytön opettelu, tulisi sisällyttää uuteen aineeseen ja ylipäätään peruskouluun.

Kansalaisten taloustietojen ja -taitojen kartuttaminen vähentää maksuhäiriömerkintöjä ja varallisuuseroja. Vauraampi ja tietoisempi kansa vähentää merkittävästi sosiaaliturvan tarvetta ja parantaa työntekijöiden asemaa.

Lapin keskustanuoret näkee, että peruskouluun on sisällytettävä myös tärkeitä käytännön taitoja. Nuoret kokevat monet itsenäisen elämän taitonsa puutteellisiksi, sillä verokorttien ja työhakemusten kaltaiset asiat voivat tulla elämässä vastaan varsin myöhään. Käytännön taitojen opettaminen auttaa esimerkiksi työpaikan saamista ja elämisen kannalta tärkeän tuen saamista.

Elämänhallintaan ja talouteen liittyvän opetuksen avulla vältettäisiin pahimmat kannustinloukkuun putoamiset ja vähennettäisiin syrjäytymistä, kun yksilöillä on tiukempi ote elämästään ja taloudestaan. Tämä luo samalla edellytykset tuleville sukupolville rakentaa kansakuntaa yhä parempien taloustaitojen pohjalta. Taloustaidot on peruskoulun hengen kannalta tärkein aine, koska ilman niitä ei voi olla tasa-arvoista yhteiskuntaa.

Lapin Keskustanuoret vaatii, että peruskoulussa opetetaan tärkeitä käytännön taitoja, kuten työn hakemiseen liittyvien asiakirjojen tekemistä, veroilmoituksen täyttämistä ja tukien hakemista.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Oppilaitosten merkitys talousosaamiseen liittyvän tiedon ja asennekasvatuksen välittäjänä on ensiarvoinen. Taloustaitoja kuuluu opettaa aina peruskoulusta korkeakouluun. Hyvät taloustaidot tarjoavat paremmat eväät myös työelämässä pärjäämiseen (esimerkiksi kesätyöpaikat). Taloustaitojen tuominen sinne, missä nuoret jo ovat, eli oppilaitoksiin on kannattavaa. Taloustaidot tulee siis sisällyttää opetussuunnitelmaan.

14. Kainuun Keskustanuoret: Kouluihin oikean elämän taitojen opetusta

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että kouluissa opetetaan oikean elämän taitoja eli esimerkiksi veroilmoituksen täyttämistä, henkilökohtaista taloudenhoitoa, sekä työsopimuksen- ja vuokrasopimuksen laatimista.

Mikäli nuoret saisivat vastuullista tietoa esimerkiksi henkilökohtaisesta taloudenhoidosta, pikavippien nopea nosto vähenisi. Pikavippien nopea vastuuton nosto voi ajaa nuoren

henkilökohtaisen talouskriisin pohjalle, jonka hinta yhteiskunnalle on liian kallis maksettavaksi. Kun taas esitetyt veroilmoituksen tarkastamisen taito olisi mukana jo silloin, kun se ensimmäistä kertaa astuu mukaan elämään, paniikki ei valtaisi nuorta.

Usein avun pyytäminen normaaleihin oikean elämän taitoihin on korkea. Mikäli nuorille opetettaisiin elämän vastuita jo koulutiellä, he tuntisivat paremmin oikeutensa sekä vastuunsa.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret pitää tärkeänä, että koulu valmistaa ihmisiä mahdollisimman hyvin tulevan elämän haasteisiin ja onnistumisiin. Esimerkiksi aloitteessa esiin nostetut veroilmoituksen täyttämisen ja työ- ja vuokrasopimuksen laatiminen ovat välttämättömiä taitoja jokaiselle meistä. Keskustanuorten tehtävä kasvatusjärjestönä on korostaa kaikenlaisten taitojen merkitystä ja niiden tasa-arvoa. Tämän vuoksi Keskustanuoret kannattaa laajasti elämäntaitojen opettamista.

Katso lisäksi vastaus aloitteeseen 13.

15. Kainuun Keskustanuoret: Johtajuuskoulutusta enemmän kaikille koulutusasteille

Kainuun Keskustanuoret haluavat enemmän johtajuuskoulutusta kaikille koulutusasteille. Suomessa sadattuhannet ihmiset pääsevät johtamistilanteisiin, eikä heillä ole välttämättä edellytyksiä tai valmiuksia selvittää niistä. Tämä koskee niin järjestökenttää kuin työelämääkin.

Tällä hetkellä johtamista ei käsitellä juuri lainkaan peruskoulussa tai toisella asteella. Korkeakouluissa löytyy johtajuuden opintoja, mutta ne ovat vain pintaraapaisu johtamiseen. Peruskoulussa ja toisella asteella tulisi johtaminen ottaa vahvemmin huomioon oppiainesisällöissä. Johtamista varten ei tarvita omaa oppiainetta vaan sen voisi integroida sopiviin aineisiin. Johtamistaitoja tulisi opettaa matalalla kynnyksellä kaikilla koulutusasteilla, koska kaikki johtamistilanteet ovat vaikuttamistilanteita, eikä johtajaksi synnytä, vaan opitaan.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Tulevaisuuden työelämässä johtamis- sekä esihenkilötaidot tulevat korostumaan entisestään. Kuitenkin on todettava että täysin uusien oppiaineiden suunnittelemisen on erittäin pitkä ja kallis prosessi. Tästä johtuen Keskustanuoret kannattavatkin johtamistaitojen integrointia jo olemassa olevien oppiaineiden yhteyteen, esimerkiksi joukkueen ja ryhmän johtamista sekä valmentamisen opettelua liikuntatunneilla. Johtamis ja esihenkilötaitoihin tulisi kuulua myös itsensäjohtamista, joka on tärkeä johtamisen osa-alue.

16. Kainuun Keskustanuoret: Kainuuseen oma yliopisto

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että mahdollinen tuleva yliopisto perustetaan Kainuuseen. Kainuun pitkät välimatkat ovat loistava mahdollisuus digitaalisia yhteyksiä hyödyntävälle yliopistolle ja pohjaa sille antaa jo oma yliopistokeskus Kajaanissa.

Kainuusta katsottuna yliopistot sijaitsevat kaukana, joten olisi myös alueellisen tasa-arvon näkökulmasta oikeus ja kohtuus, että Kainuu saa oman yliopistonsa. Yliopisto Kainuussa olisi myös aluepoliittisesti tärkeä. Tällä hetkellä vain 3% muualla yliopistoissa opiskelevista palaa takaisin maakuntaan. Vertailun vuoksi Kainuussa ammattikorkeakoulun käynneistä kuitenkin noin 50-60% jää työskentelemään alueelle. Kainuuseen tarvitaan korkeasti koulutettuja ihmisiä töihin, joista on tällä hetkellä huutava pula.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen

Uusien yliopistojen perustaminen on todella mittava ja kallis hanke. Kajaanin ammattikorkeakoulu tarjoaa jatkossakin laadukasta opetusta. Yhdymme ajatukseen siitä että korkeakouluopiskelun on oltava mahdollista koko maassa.

17. Kainuun Keskustanuoret: Psykoterapeuttikoulutus maksuttomaksi

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että psykoterapiakoulutus saadaan maksuttomaksi. Suomessa terveydenhuollon puolella toimii noin 8000 psykoterapeuttia, joista osa on jo eläkeiässä. Mielenterveysongelmien lisääntyessä psykoterapeuttien määrä ei ole noussut samaa tahtia.

Taustalla on kallis täydennyskoulutus, jonka alan ammattilaisen pitäisi itse maksaa. Tämä koulutus pitäisi saada maksuttomaksi, jotta tuleva mielenterveyspommi saadaan hoidettua. Aiheesta on etenemässä kansalaisaloite eduskuntaan, mutta sen lisäksi Suomen Keskustanuorten tulee pitää aiheetta esillä ja edistää asiaa parhaansa mukaan.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Psykoterapeuttikoulutus on tällä hetkellä yliopistolaissa määriteltyä täydennyskoulutusta eikä erikoistumiskoulutusta. Psykoterapeuttikoulutukseen pääseminen edellyttää hakijalta mielenterveys- tai vastaavan alan työkokemusta sekä soveltuvaa korkeakoulutasoista tutkintoa. Se on myös Suomen ainoita terveydenhuollon koulutuksia, jonka kymmenien tuhansien eurojen kustannuksista vastaa yksin opiskelija tai työnantaja.

Keskustanuoret kantaa huolta mielenterveysalan ammattilaisten riittävästä määrästä koko maassa. Psykoterapiaan hakeutuu yhä useampi ja hoitoon on vaikea päästä monella paikkakunnalla, etenkin kaupunkikeskusten ulkopuolella. Osaaville ammattilaisille on suuri tarve, jotta voimme vastata hoidolliseen tarpeeseen.

Keskustanuoret pitää aloitteessa viitatus kansalaisaloitteen tavoitteita tärkeinä ja seisoo niiden takana. Maksuton psykoterapiakoulutus tulee mahdollistaa kaikille ammattiin soveltuville henkilöille.

Keskustanuoret on edistänyt aloitetta myös Keskustan puoluekokouksessa.

18. Kainuun Keskustanuoret: Psykologian aloituspaikkoja lisättävä

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että psykologian aloituspaikkoja lisätään, koska alan osaajille on aitoa tarvetta. Aloituspaikkojen lisäämisestä saadaan suurin hyöty irti, kun ne suunnataan aloille, jotka yhteiskunnallisen tilanteen kannalta hyödyllisiä.

Psykologin koulutusohjelmiin on paljon hakijoita ja sisäänpääsyprosentit ovat pieniä. Ongelmia ratkaisevasta työstä säästäminen koituu yhteiskunnalle tulevaisuudessa hyvin kalliiksi, mikäli emme panosta siihen nyt.

Mielenterveyden ongelmista on kasvamassa uusi kansantauti, ja näihin ongelmiin täytyy vastata ratkaisukeskeisellä politiikalla. Kainuun Keskustanuoret tunnustaa, että aloituspaikkojen lisääminen ei ole suora ratkaisu vääjäämättä tulevan mielenterveyskriisin ongelmiin, mutta se voi olla yksi ratkaisuvaihtoehto muiden joukossa.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret kannattaa aloituspaikkojen lisäämistä ja koulutusvastuiden tasaista jakoa huomioiden alueelliset tarpeet.

Kannamme huolta mielenterveysalan ammattilaisten riittävästä määrästä koko maassa. Osaaville ammattilaisille on suuri tarve, jotta voimme vastata hoidolliseen tarpeeseen. Keskustalaisen tiede- ja kulttuuriministerin toimesta on jo tartuttu asiaan. Oulun yliopistossa on käynnistymässä psykologian koulutusohjelma

19. Kainuun Keskustanuoret: Ei EU:n elpymispaketille

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että tuleva EU:n elpymispaketti hylätään. Suomen eduskunta ei saa hyväksyä pakettia, joka johtaisi syvempään liittovaltiovaltiokehitykseen ja yhteiseen velkaunioniin.

Julkisuudessa on puhuttu paketin kertaluontoisuudesta, mutta tämän paketin hyväksyminen avaa mahdollisuuden käyttää samaa ratkaisua myös tulevaisuudessa. Muun muassa Ranskan ja Italian johtajat ovat puhuneet elpymispaketin jatkumahdollisuuksista. On Suomen etu torpata tällaiset mahdollisuudet heti alkuun ja ensimmäinen pakettikin on hylättävä.

Euroopan unioni on rauhan ja vakauden liitto ja sellaisena sen pitää pysyä. On hankala perustella mitä hyötyä Suomelle on maksaa yli 6 miljardia euroa ja saada takaisin alle 3 miljardia jos siitä ei löydy yksinkertaisesti hyvää. On kohdattava tosiasiat ja myönnettävä,

että Suomi kärsii enemmän kuin saa tästä EU-elpymispaketista. Suomen Keskustanuorten tulee näyttää Keskustalle suuntaa kuinka Euroopan Unioniin tulee suhtautua: kaupan ja kumppanuuden kautta, ilman federalistisia ajatuksia.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen

Keskustanuoret toteaa, että asiasta on jo päätetty kansallisella tasolla eikä siihen voida enää vaikuttaa. Keskustanuoret suhtautuvat kuitenkin kriittisesti kyseiseen elpymispakettiin. EU:n elpymisväline on kiistämättä suuri ja monimutkainen paketti. Keskustanuoret tunnistaa, että elpymisväline ei ole täydellinen ja siinä on suuria puutteita.

20. Kainuun Keskustanuoret: Kulttuuri, tiede, urheilu, nuorisotyö ja järjestöt pois Veikkauksen alta

Kainuun Keskustanuoret näkee, että on järjestöjä pitää kulttuurin, tieteen, urheilun, nuorisotyön ja järjestöjen rahoitukset uhkapelaamisella rahoitettavan Veikkauksen alla. Siksi Kainuun Keskustanuoret näkee, että alojen rahoitusmalliin tarvitaan laaja-alainen muutos. Viimeiset vuodet ovat osoittaneet kuinka haavoittuva järjestelmä on kun Veikkauksen tuottojen tippuessa merkittävästi.

Edellä mainittujen alojen, nuorisotyön- ja järjestöjen rahoitukset tuleekin siirtää normaaliin valtion budjettiin. Muutoksella saataisiin varmistettua jatkuva ja vakaa rahoitus pohja tärkeille aloille sekä toimijoille.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Viimeistään koronapandemia osoitti kuinka haavoittuva nykyinen Veikkaus-järjestelmä on. Keskustanuoret ei myöskään pidä eettisenä sitä, että vähävaraiset ja peliriippuvaiset rahoittavat veikkaushäviörahoilla kulttuuria, tiedettä, urheilua, nuorisotyötä ja järjestöjä.

Keskustanuoret näkee, että kulttuuria, tiedettä, urheilua, nuorisotyötä ja järjestöjä tulee tukea valtion budjetin sisältä, ei Veikkauksen varoista. Tässä järjestelmässä edunvalvonnan merkitys korostuisi entisestään. Nuorisotalon näkökulmasta olisi hyödyllistä, että rahapelituottojen jakokysymys voitaisiin siirtää jatkovalmisteluun loppuvaalikaudeksi siten, että edunsaajat ovat valmistelussa mukana. Tuloksena voisi olla, että nuorisotalo siirrettäisiin katettavaksi yleisistä budjettivaroista. Kaikkia aloja ei olisi välttämätöntä siirtää. Esimerkiksi sosiaali- ja terveysjärjestöt ovat kannattaneet mallia, jossa niillä säilyy kytkös rahapelituottoihin.

21. Kainuun Keskustanuoret: Alkoholin ulosmyynti sallittava ravintoloille

Suomessa alkoholin vähittäismyynti on tällä hetkellä yksinoikeudella Alkon heiniä. Sen lisäksi ravintolat voivat hakea vähittäismyyntilupaa paikalliselta aluehallintovirastolta, mutta luvallakin saa myydä korkeintaan 5,5 % alkoholia sisältäviä tuotteita.

Korona-aika on ollut ravintolayrittäjille raskasta aikaa useiden rajoitustoimien vuoksi. Ravintolat ovat olleet suljettuina ensimmäisen kerran jo keväällä 2020, tämän lisäksi suuressa osassa maata myös kevään 2021 aikana. Tämä on tehnyt suuren loven monen ravintolayrittäjän kassaan, osalle aiheuttanut jopa konkurssin ja pakottanut sulkemaan ovensa lopullisesti. Ruokaravintolat ovat saaneet myydä take away -annoksia, mutta anniskeluravintoloista monelle kaikki rajoitukset ovat laittaneet kassavirran pakkaselle.

Sulkutilojen lisäksi kokoontumisrajoitukset ovat aiheuttaneet ravintoloille asiakasmäärän vähentämisen lisäksi myös sen, että tapahtumia, jotka tuovat tuottoja ei ole voitu järjestää. Tämän vuoksi olisi tärkeää löytää keinoja siihen, miten suomalaiset ravintolat saataisiin pysymään pystyssä korona-ajan yli, sekä kuinka ravintolatyöntekijöiden ja -yrittäjien toimeentulo saataisiin turvattua.

Kainuun Keskustanuoret näkee, että ravintoloiden alkoholin vähittäismyyntin salliminen toisi helpotusta monelle ravintolayrittäjälle, mutta sen lisäksi se lisäisi verotuloja valtiolle myös poikkeusolojen jälkeen. Ulosmyyntin sallimisella olisi myös työllistäviä vaikutuksia, sillä poikkeusaikana yrittäjän ei tarvitse lomauttaa koko henkilökuntaansa, ja normaalioloissa ollessa muutos voisi lisätä henkilökunnan tarvetta.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Vuonna 2018 uudistettu alkoholilaki toi ravintoloille mahdollisuuden myydä luvanvaraisesti mukaan enintään 5,5 prosentin vahvuisia alkoholijuomia, aivan kuten aloitteessa todetaan. Nykykäytäntö ei kuitenkaan mahdollista alkoholijuomien ulosmyyntiä tai myymistä ruuan mukana kotiinkuljetuksena, jos ravintolat ovat kiinni tartuntatautilain perusteella.

Keskustanuoret kantaa huolta ravintolayrittäjien tilanteesta ja näkee, että alkoholin ulosmyyntin tulisi olla ravintoloille sallittua silloin, kun anniskelua ravintolatiloiissa on rajoitettu, esimerkiksi helposti leviävän tartuntataudin leviämisen hidastamiseksi. Tämä toisi ravintoloille uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja olisi perusteltu, määräaikainen aputoimi mahdollisen poikkeusajan keskellä. Alkoholijuomien ulosmyynti ei kuitenkaan olisi sallittua yli 15 til-% alkoholijuomien osalta.

22. Kainuun Keskustanuoret: Kannustinraha lataushybridiiin

Autoiluun on kohdistettu viime vuosina niin kansallisesti kuin kansainvälisesti hyvin paljon päästötavoitteita, jotka velvoittavat autonvalmistajia kehittämään autojen tuotantoa sekä etenkin niiden hiilidioksidipäästöjen määrää kilometrillä.

Kainuu on vuosi toisensa perään kuulunut kotitalouksien tuloja tarkastellessa sekä Suomen että Pohjoismaiden pienituloisimpiin maakuntiin, jolloin uuteen, ympäristöystävällisempään autoon investointi on monessa kodissa haaste. Valtion avustama kannustinraha nopeuttaisi uuden sukupolven autokannan käyttöönottoa.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen

Avustukset vähäkulutteisempien ajoneuvojen hankintaan ovat hyödyllisiä, mutta ne tulee suunnitella osana laajempaa liikennepoliittista valmistelua. Lataushybridit ovat osa kestävämpää kehitystä, mutta tulee myös muistaa uusien autojen valmistuksessa syntyvät päästöt. Keskustanuoret näkee tulevaisuuden autokannan muodostuvan useista eri voimanlähteistä, ja jokaista ekologisempaa vaihtoehtoa tulee tukea. Esimerkiksi biopolttoainekonversioita tukemalla, sekä biopolttoainejakelu- ja latausverkostoa kehittämällä.

23. Kainuun Keskustanuoret: Lisää latauspaikkoja sähkö- ja hybridautoille

Pyrkiessämme hiilineutraalisuuteen ja päästöttömien autojen tulevaisuuteen on eri maakunnissa tarjottava yhtäläiset mahdollisuudet uudistumiselle. Latauspaikkojen uupuminen jarruttaa muutosta etenkin Kainuun kaupunkikeskuksen ulkopuolella.

Latauspaikkojen lisääminen myös pienempiin kuntiin voisi lisätä sähkö- ja hybridautojen kysyntää markkinoilla. Kun autoa päästään käyttämään mutkattomasti myös pienemmissä kunnissa, kunnat ovat askeleen lähempänä ympäristötavoitteita ollessaan mahdollistaja myös ekologisemman matkustamisen saralla.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret haluaa tukea kuntia latausverkkojen kehittämisessä ja niiden sijoittamisessa ympäri Suomea. Päästöjen vähentäminen onnistuu reilusti, kun tuetaan vähäpäästöiseen kulkemiseen rankaisemisen sijasta. Sähköautojen yleistyminen vaatii laajempaa latausverkostoa, varsinkin pohjoismaisissa sääolosuhteissa. Nykyisellään sähköautoilija joutuu miettimään tarkasti millaista reittiä ajaa, sillä latauspaikkoja on rajatusti.

24. Kainuun Keskustanuoret: Verohelpotus autoilijoille

Pitkät välimatkat ovat aiheuttaneet Kainuun autoilijoille hyvin suuria polttoaineen kulueriä. Toimivan julkisen liikenteen uupuminen lisää autoilun tarvetta etenkin kaupunkikeskuksen ulkopuolella mutta myös sen laitamilla.

Autoilijoiden kustannukset tulee pitää kohtuullisina myös päästötavoitteita edistettäessä. Näin ollen autoiluun kuluvan kuluerän tulee olla suhteutettu alueellisesti niin, että hyvin

toimivan julkisen liikenteen alueella verotusta kiristetään ja vastaavasti Kainuun kaltaisilla harvaan asutuilla sekä pienituloisilla alueilla verotusta helpotetaan.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen

Keskustanuorille oikeudenmukaisuus on tärkeä arvo, ja oikeudenmukaisuuden tulee näkyä myös autoilun kustannuksissa. On totta, että kaupunkikeskusten ulkopuolella yksityisautoilu on monesti välttämätöntä – niin aloitteessa mainitussa Kainuussa kuin monessa muussakin maakunnassa.

Autoiluun liittyvä verojärjestelmä kaipaa uudistamista, jotta se pystyy paremmin vastaamaan päästötavoitteisiin. Keskustanuoret tulee vuoden 2022 aikana laatimaan liikennepoliittisen linjapaperin, jossa käsitellään myös tätä kysymystä. Liikkumisen verotukseen liittyvät esitykset tulee kuitenkin valmistella kokonaisuutena, joten Keskustanuorten valtuuskunta ei ota tässä vaiheessa kantaa, miten autoilun verotuksesta tehdään nykyistä toimivampi.

25. Lapin Keskustanuoret: Ajossa päästöttömät autot verovapaiksi

Suomen pyrkiessä hiilineutraaliksi on autoilun päästöjen vähentäminen keskeinen menetelmä. Tätä tavoitetta haittaa korkea autovero, joka hidastaa kansalaisia vaihtamasta vanhaa autoa päästöttömään tai vähäpäästöisempään malliin.

Vapauttamalla biopolttoaineilla kulkevat autot verosta nyt ja tulevaisuudessa, hiilidioksidipäästöt vähenevät ja myös autokanta uusiutuisi nopeammin. Kasvava kysyntä lisäisi biopolttoaineiden tarjontaa ja nopeuttaisi fossiilisista polttoaineista luopumista.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen

Biopolttoaineiden käytön lisääminen on erinomainen keino edetä kohti vähäpäästöisempää liikennettä ja tätä halutaan edistää biopolttoainekonversioita tukemalla sekä biopolttoaineiden jakelua kehittämällä. Keskustanuoret tulee vuoden 2022 aikana laatimaan laajemman liikennepoliittisen linjapaperin, jossa tarkastellaan ajoneuvojen verotusta monipuolisemmin.

26. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kirjastot muutettava lainaamoiksi

Kirjastoilla on pitkä historia sivistyksen ja jatkuvan oppimisen kehtona. Aika kuitenkin muuttuu ja kirjastojen tulee kehittyä yhteiskunnan mukana. Viime vuosina kirjastoverkkoa on karsittu huolestuttavan kovaan tahtiin ja keskittäminen uhkaa jo tiedon tasapuolista saavutettavuutta. Moni kirjasto onkin jo ottanut kirjojen rinnalle uudenlaisia palveluita, jotta kävijämääriä saataisiin nostettua takaisin ylös.

Kansansivistyksellinen tehtävä kuuluu aina etusijalle, mutta kirjastoja tulee myös kehittää sen ohella vahvemmin erilaisten asiakkaiden tarpeisiin. Tulevaisuuden kirjastosta löytyy harrastusvälineitä, kuten lumikenkiä, pihapelejä, polkupyöriä ja soittimia. Myös käyttötavaroille, kuten akkuruuvareille ja muille työkaluille olisi varmasti kysyntää ja tilojen salliessa kirjastosta voisi löytyä myös paikkoja pienille harrastustoiminnoille, kuten vaikkapa ompelukoneelle. Yhteisöllisyyden ja käytännöllisyyden lisäksi tarjonnalla pystytään vähentämään entisestään turhaa kuluttamista, kun vaikkapa kerran-kaksi vuodessa tarvittavan työkalun tai harrastusvälineen voisikin noutaa kaupan sijaan kirjastosta, jossa se palvelisi yhtä taloutta laajempaa joukkoa.

Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret esittävät kirjastojen muuttamista lainaamoiksi vastaamaan kokonaisvaltaisemmin käyttäjien tarpeita ja laajentamaan tarjontaa perinteisestä skaalasta yhä vahvemmin mm. harrastusvälineisiin ja käyttötavaroihin.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret tunnistaa kirjastoihin liittyvän muutospaineen. Kuten aloitteessa todetaankin, kirjastoverkkoa on karsittu ja keskittäminen uhkaa. Tähän kehitykseen tulee vastata.

Yksi keino vastata kirjastojen muutospaineeseen on monipuolistaa kirjastojen palveluvalikoimaa, jonka avulla kirjastojen kävijämäärät saataisiin nousuun ja vältyttäisiin kirjastoverkon karsimiselta. Yksi hyvä esimerkki tällaisesta toiminnasta on Oodi, jossa on paljon erilaisia palveluja perinteisten kirjastopalveluiden lisäksi. Keskustanuoret kannustaakin kirjastoja lisäämään lainaamo-toimintaa kirjastoissa. Lainaaamon lisäksi tulee kehittää kirjastojen digitalisaatiota siten, että kirjasto voisi olla älylaitteessa toimiva palvelu. Keskustanuoret näkee kuitenkin, että kulttuurihistoriallista kirjasto-nimeä ei tule vaihtaa lainaamoksi. Tärkeintä ei ole niinkään kirjaston nimi, vaan kirjaston tarjoamat palvelut.

27. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kuntien koronatukia korvamerkittävä mielenterveyskriisiin vastaamiseen

Mielenterveyden ongelmista on kovaa vauhtia kasvamassa uusi suomalainen kansantauti ja erityisen haavoittuvassa asemassa sen suhteen ovat olleet lapset ja nuoret. Hoitojonojen kasvua on ollut vaikeaa saada pysäytetyksi ja vaikka lain mukaan alle 23-vuotiaan olisi saatava tarpeelliseksi todettua hoitoa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu, ei tätä hoitotakuuta onnistuta monissa tapauksissa saavuttamaan. Esimerkiksi huhtikuussa 2019 suoritettu THLn tutkimus osoitti, että 22% alle 23-vuotiaista psykiatriseen erikoissairaanhoidon jonottavista oli joutunut odottamaan yli 90 vuorokautta. Korona-aika on kiihdyttänyt negatiivista kehitystä entisestään ja Allianssin ja MTV Uutisten tammi-helmikuun vaihteessa teettämän kyselyn mukaan 75% 13-30-vuotiaista vastaajista totesi koronarajoitusten heikentäneen henkistä hyvinvointia jonkin verran tai merkittävästi.

Terapiatakuu ja psykoterapeuttikoulutuksen maksuttomuus ovat merkittäviä valtakunnallisia avaimia ongelman ratkaisemiseen. Näitä palasia odotellessa on kuitenkin ensiarvoisen tärkeää tarjota kunnille työkaluja tilanteeseen vastaamiseksi jo tässä hetkessä. Keskustanuoret esittääkin, että kunnille osoitettavista koronatuista korvamerkitään tietty osuus puhtaasti mielenterveyspalveluihin. Korvamerkitty osuus tulisi ohjata joko hoitojonojen purkamiseen ja vasteajan madaltamiseen tai vaihtoehtoisesti esimerkiksi palveluketjuja koskeviin toimenpiteisiin, kuten psykiatrisen hoidon lähetteettömän mallin pilotointiin.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret yhtyvät aloitteeseen ja sen huoleen korona-ajan mielenterveysvelasta. Keskustanuoret näkevät tärkeänä, että kunnat ohjaavat itse resursseja mielenterveyspalvelujen saatavuuteen.

28. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Lumen kaataminen mereen kiellettävä

Lumen kaataminen mereen on nykyään jokatalvinen puheenaihe. Itämeri on yksi saastuneimmista murtovesialueista ja sen ekologinen tila on hyvin herkkä.

Tutkimusten mukaan Helsingin Hernesaassa lumen dumpkauksen myötä mereen päätyy normaali lumisena talvena useita tuhansia kiloja roskaa. Lisäksi sinne päätyy arviolta yli viisikymmentä miljoonaa mikromuovipartikkeliä. Lumen mukana mereen päätyy myös hiekkaa ja hiekoitussepeleitä, sekä monia haitta-aineita, joita lumeen tulee esimerkiksi liikenteen päästöistä.

Itämeri on pitkään ollut maailman saastuneimpia meriä ja sen tila kokonaisuudessaan on heikko. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret vaativat pikaisia toimia yhteisen Itämeren suojelemiseksi ja saastumisen ehkäisemiseksi.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuorten mielestä kaikki ympäristötoimet Itämeren suojelemisen eteen ovat arvokkaita. Lumen sijoitus mereen on käsittämättömän näköalaton toimintaa ja sen on loputtava. Ympäristöministeriön selvityksen mukaan lunta sijoitetaan mereen vain yhdessä paikassa Suomessa, Helsingissä. Lumen mereen sijoittamisen merkittävimpien ympäristövaikutuksien todettiin liittyvän roskaantumiseen ja negatiivisiin imagokysymyksiin. Keskustanuoret vaatii Helsingin kaupungilta toimia lumen mereen sijoittamisen lopettamiseksi heti.

29. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suljetut kylmäkaapit ja pakastimet kauppoihin

Kauppojen kylmähylyjen muuttaminen suljetuiksi olisi merkittävä toimenpide energiatehokkuuden näkökulmasta. Tästä huolimatta avonaisia kylmähylyjä löytyy edelleenkin liki jokaisesta kaupasta, kuluttaen valtavia määriä "turhaa" energiaa.

Kauppiaalle tämä merkitsee investointeja uusiin kylmä- ja pakastetiloihin, mutta tähän laitettu raha palautuu nopealla syklillä takaisin alenevien sähkölaskujen muodossa. Tämän lisäksi ilmasto kiittää, kun kylmätuotteelle muodostuva hiilijalanjälki saadaan pienemmäksi.

Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret kaipaavat kauppvoja mukaan kestävämpään yhteiskuntaan arkijärkisillä ratkaisuilla. Pienempien sähkölaskujen, kaventuvan hiilijalanjäljen ja energiatehokkuuden lisäksi asiointimukavuus kaupassa lisääntyy, kun kylmätuotteita valittaessa ei tarvitse palella!

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Energiatehokkuus on Keskustanuorille tärkeä tavoite. Kun yhteiskunnassa pyritään kohti kestäväää kehitystä ja kohtuullista energiankulutusta, energiahävikin vähentäminen on avainasemassa. Parempaan hyötysuhteeseen pyrkiminen on järkevää sekä talouden että ympäristön kannalta.

Suljettujen kylmähylyjen käyttöönotosta seuraa hetkellisiä kuluja kauppiaalle, mutta investointi maksaa itsensä takaisin kohtuullisessa ajassa laitteiden energiatehokkuuden paranemisen myötä. Keskustanuoret näkee, että suljettujen kylmähylyjen käyttöön siirtyminen on hyvä askel kohti energiatehokkaampaa yhteiskuntaa.

30. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Vaelluskaloista elinvoimaa

Suomessa on ollut Itämereen laskevia lohijokia 35 kpl joista jäljellä on enää kaksi. Vaelluskalakannoista on tuhoutunut yli 90 % viimeisen 80 vuoden aikana. Merkittävin syy kantojen tuhoon on voimalaitosrakentaminen ilman asianmukaisia kalateitä. Euroopan komissio on helmikuussa 2019 vaatinut Suomelle kaikkien vesivoimalaitosten lupien tarkastelua, jotta vesipuidedirektiivin tavoitteet toteutuvat erityisesti haittoja lieventävien toimenpiteiden ja kalateiden osalta. Tällä hetkellä vaelluskalakantoja pidetään yllä istutuksilla ilman mahdollisuuksia luontaiseen lisääntymiseen.

Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret esittävät vesistövisiota 2030, jossa jokaisessa voimalaitoksessa tulee olla ratkaistu vaelluskalojen ylös- ja alasvaellukset luonnonmukaisilla ohitusuomilla. Voimalaitosten lupaehdot, kalatalousvelvoitteet ja ympäristövirtaamat tulee päivittää ajantasalle nykytiedon valossa ja EU:n vesipuidedirektiivin mukaisesti. Lisääntymisalueita on ennallistettava ja pyrittävä saamaan luontainen elinkierto ja lisääntyminen vaelluskaloille.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret kantaa huolta vesistöjen vaelluskalakantojen tulevaisuudesta. Tieto siitä, että lähes kaikki Suomen luontaiset vaelluskalakannat ovat tuhoutuneet viimeisen vuosisadan aikana, on suorastaan hälyttävä. Vaelluskalakantojen keinotekoinen ylläpito istutusten voimin ei riitä korvaamaan luontaisten kantojen arvoa ekosysteemissä.

Vesivoimalla tuotetaan merkittävä osa suomalaisten kuluttamasta sähköstä.

Vesivoimailaitosten aiheuttamia ongelmia tarkasteltaessa onkin pyrittävä ratkaisuun, jossa huomioidaan sekä ekologinen että taloudellinen kestävyys. Voimalaitosten tulee huolehtia, että vaelluskalat pääsevät liikkumaan niiden ohi energiantuotannon jatkuessa. On tärkeää, että kaikki voimalaitokset noudattavat ajankohtaisia ympäristösäädöksiä.

31. Helsingin Keskustanuoret: Muuttopalvelut kotitalousvähennyksen piiriin ja omavastuu pois

Muutto ei useimpien ihmisten mielestä ole varmasti mikään mukava tapahtuma, johtuen siitä, että se on niin rankkaa puuhaa. On työlästä järjestää ja pakata vanhat tavarat, löytää soveltuva pakettiauto ja kuljettaja sekä muuttajat ja kantaa tavarat uuteen asuntoon. Kaiken kukkuraksi täytyy tehdä muuttosiivous vanhassa asunnossa.

Onneksi nykyään on olemassa erilaisia muuttopalveluita. Muuttopalvelun käyttäminen tekee muuttamisen siedettävämmäksi. Muuttopalveluiden houkuttelevuutta voidaan edistää laajentamalla kotitalousvähennyksen kattamaan myös muuttopalvelut. Muuttosiivous kuuluu jo vähennyksen piiriin.

Muuttopalveluiden lisääminen kotitalousvähennykseen voisi auttaa tuomaan lisää työpaikkoja ja verotuloja Suomeen sekä kitkemään harmaata taloutta. Lisäksi kotitalousvähennyksen omavastuu tulee poistaa, jotta jo pienistäkin kotitalousvähennyksen piiriin kuuluvien palveluiden ostoista saisi vähennystä. Tämä innostaisi käyttämään palveluita.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret näkee, että kotitalousvähennyksen ulottaminen palveluihin lisäksi ostopalveluiden kysyntää. Mahdollisuus käyttää muuttopalveluita laajemmin auttaisi etenkin nuoria sekä lapsiperheitä joilla ei muutoin olisi näihin välttämättä varaa.

Helpompi muutto töiden perässä myös omalta osaltaan parantaisi työllisyystilannetta Suomessa.

Keskustanuoret myös näkee, että laskemalla kotitalousvähennyksen omavastuuta mahdollistettaisiin suurempi ostopalveluiden käyttö arjessa ja kotitalousvähennyksestä

tulisi laajemmin käytetty huojennus, kun nyt se on lähinnä varattu kodin suurten remonttien hankkimista varten.

Kotitalousvähennyksen laajentaminen lisäisi pienen palveluyrityksen perustamisen mielekkyyttä, mikä on linjassa Keskustanuorten tavoitteiden kanssa.

32. Helsingin Keskustanuoret: Työlainsäädäntöä kehitettävä paremmin nykyajan tarpeisiin vastaavaksi

Helsingin Keskustanuoret esittävät työlainsäädännön kehittämistä. Suomen työmarkkinat perustuvat pitkälti sopimusyhteiskuntaan, jossa työnantajajärjestöt ja työntekijäjärjestöt sopivat yhdessä palkoista ja muista työehdoista työehtosopimuksissa. Suurin osa palkansaajista kuuluu jonkin työehtosopimuksen piiriin. On olemassa kuitenkin pieni osa työntekijöitä, jotka eivät kuulu minkään normaalisitovan tai yleissitovan työehtosopimuksen piiriin, jolloin heillä on turvanaan pelkästään lainsäädäntö.

Suomen työlainsäädäntö ei tuo tarpeeksi turvaa niille työntekijöille, jotka eivät kuulu minkään työehtosopimuksen piiriin. On myös monia työntekijöitä, joiden neuvotteluasema ei ole sellainen, että he pystyisivät vaatimaan parempia työehtoja työehtosopimuksen puuttuessa. Työntekijöillä voi olla myös puutteellinen neuvotteluosaaminen, koska työlainsäädäntö on hyvin monimutkainen kokonaisuus.

Työmarkkinajärjestelmän ollessa murroksessa, on keskeistä, että työlainsäädäntöä lähdetään kehittämään ajoissa. Monet nykyään tärkeinä pidetyt asiat tulevat vain ja ainoastaan työehtosopimuksista, ei lainsäädännöstä. Lainsäädännössä ei esimerkiksi taata minimipalkkaa, lomarahoja, palkallisia äitiys- tai isyysvapaita tai palkallista alle 10-vuotiaan lapsen tilapäistä hoitovapaata. Työehtosopimukseen perustuva työmarkkinajärjestelmä on hyvä perusta jatkossakin, mutta lainsäädännön tulee suojata työntekijää paremmin myös niissä tilanteissa, joissa työntekijällä ei ole turvanaan työehtosopimusta. Työlainsäädännön kehittämistarpeita tulee tarkastella jo tämän hallituskauden aikana.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret näkee oleellisena keskittyä ja vaikuttaa työelämän jo pitkään jatkuneeseen murrokseen, jonka avaimena nähdään joustavuuden ja luottamuksen lisääminen.

Keskustanuorten periaatteet mahdollisuuksien tasa-arvosta, elinikäisestä oppimisesta ja yhteisöllisestä sekä aktiivisesta kansalaishengestä ja ahkeruudesta tulee saada näkymään työelämässä paremmin.

33. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Korkeakoulujen väyläopintoja yhdenmukaistettava tasa-arvoiseksi

Hakukelpoisuus yhdenvertaistettava ja hakukelpoisuus mahdollistettava jokaiseen korkeakouluun. Saman tiedekunnan tai alan opinnot oltava hakukelpoisia myös toisessa suomalaisessa yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret näkee, että väyläopinnoilla täytyy päästä etenemään samanarvoisesti kaikkiin korkeakouluihin. Avoimien väyliä ajatus on, että niillä pääsee opiskelemaan itselleen mieluista alaa joustavasti. Väyläopinnoilla on myös iso merkitys siinä, että ihmiset pääsevät kiinni korkeakouluopintoihin monenlaisissa elämäntilanteissa.

34. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Väyläopinnot mahdollistettava kaikilla aloilla ja tiedekunnissa korkeakouluissa ja yliopistoissa

Avoimen väylän kautta pääsy korkeakouluun on kasvanut merkittävästi pääsykoe uudistuksen myötä. Väyläopinnoista muiden hakuväyliä kanssa yhdenvertainen tapa hakeutua korkeakouluun tai yliopistoon. Tämä ei kuitenkaan ole mahdollista kaikilla aloilla, ja siihen on tehtävä muutos.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen

Keskustanuoret pitää joustavia tapoja päästä opiskelemaan tärkeinä, mutta ei usko, että kaikilla korkeakoulualoilla väyläopinnoilla olisi mahdollista päästä opiskelemaan. Keskustanuoret kantaa huolta esimerkiksi siitä, että jos väyläopinnot tulisivat kaikille aloille, myös pienemmät tiedekunnat joutuisivat järjestämään väyläopintomahdollisuuksia. Lisäksi monilla aloilla on jo opiskelun alkuvaiheissa esimerkiksi laboratoriotunteja ja työharjoitteluja, joiden toteuttaminen väyläopintoina on haastavaa.

35. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Kiintiöpaikkoja lisättävä kriittisille aloille

Kriittiselle aloille lisää aloituspaikkoja - tällä tavalla lisää ammattiosaajia Suomeen. Suomessa on huutava pula tietyille ammattiryhmille ja halukkaita aloille on, mutta aloituspaikkoja on liian vähän. Tämän vuoksi ei saada tarpeeksi osaavaa työvoimaa työvoimaa tarvitseville aloille. Tällöin aloituspaikkoja on lisättävä kriittisille aloille, jotta saadaan lisättyä osaamista ja työntekijöitä Suomeen.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen

Keskustanuoret haluaa huomioida työvoiman tarpeen erilaisilla alueilla ja toivoo kriittisille aloille lisää aloituspaikkoja. Valtuuskunta ei kuitenkaan voi yhtyä aloitteeseen, sillä aloitteen otsikko ja sisältö eivät vastaa toisiaan.

36. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Sairaanhoidaja opiskelijoille annetaan mahdollistetaan selkeämpi liikkuvuus kohti lääkäriopintoja

Alemman korkeakoulututkinnon liikkuvuus kohti yliopisto täytyy tehdä joustavammaksi aj ylipäätään mahdolliseksi. Joustamattomuutta esiintyy myös muilla aloilla, kuten esimerkiksi oikeustradenomeilla. Osaamista on jo pohjakoulutuksesta, jonka vuoksi joustavampi lisäpätevöittäminen yliopiston kautta täytyy tehdä helpommaksi. Pienillä lisäopinnoilla olisi mahdollista hakea suoraan maisteriopintojen.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen

Aloite on haastavasti muotoiltu, mutta Keskustanuoret näkee, että sairaanhoitajat eivät tarvitse erityisiä helpotuksia lääkäriksi etenemisessä verrattuna muihin ammatteihin. Sairaanhoitajat oppivat ammattinsa kautta jo paljon tärkeitä asioita, joista voi olla hyötyä lääketieteen opinnoissa ja mahdollisesti myös pääsykokeissa.

37. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Isyyden tarkistus täytyy tehdä syntymän jälkeen isyystestillä

Lapsella on oltava oikeus tietää biologinen perimänsä. Lapsella on oltava myös todennettu varmuus omasta biologisesta alkuperästään. Huomioitavaa on, että juridinen ja biologinen isyys eivät välttämättä ole sama asia. Kyseessä on lapsen oikeus olla tietoinen perimästään. Tämä voi olla tärkeää esimerkiksi perinnöllisten sairauksien selvittämisessä. Biologisen isyyden varmistaminen voi lapsen terveyden kannalta olla merkittävää.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen

Keskustanuoret yhtyy aloitteen huoleen siitä, että on lapsen edun mukaista tietää biologinen perimänsä. Keskustanuoret kuitenkin näkee, että isyyslaki ei tältä osin kaipa päivitystä: nykylainkin mukaan isyys voidaan selvittää tuomioistuimen määräyksellä. Myös oletetulla isällä tulee olla oikeus vaatia, niin halutessaan, isyystestiä.

38. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Eroon kivihielestä 2025 mennessä

Tälläkin hetkellä useiden suomalaisten rannikkokaupunkien hallintorakennukset lämmitetään ulkomaisella kivihielellä. Samaan aikaan olemme luopumassa kotimaisen turpeen käytöstä. Tämä on sekä huoltovarmuuden että maalaisjärjen vastaista toimintaa. Kaiken lisäksi kivihiehi saastuttaa sekä paikallisesti että globaalisti.

Suomessa on päätetty luopua kivihielestä energian lähteenä 2030 mennessä. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret esittää, että Suomi luopuu täysin kivihiehiin käytöstä jo vuoteen

2025 mennessä. Polton lopettamisesta syntyvä energian tuotannon vaje voidaan korvata jo olemassa olevilla

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen

Keskustanuoret näkee, että kivihiilestä on luovuttava määrätietoisesti ja oikeudenmukaisella tavalla. Keskustanuorten energiapoliittisessa ohjelmassa todetaan, että Suomen ja Euroopan Unionin on luovuttava kivihiielen energiakäytöstä vuoteen 2029 mennessä. Tällöin kivihiilestä pystytään luopumaan laajasti koko Euroopan tasolla, ja oikeudenmukainen siirtymä pois kivihiilestä voidaan taata. Kivihiielen käytöstä luopuminen jo vuonna 2025 vaikeuttaisi oikeudenmukaisen siirtymän toteuttamista.

39. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Nuorten yrittäjyyttä tulisi tukea

Kesätyöpaikat ovat vähissä, työntekomotivaatiota olisi ja eläminen tuo kustannuksia. Monet nuoret jäävät tänäkin kesänä ilman työpaikkaa, vaikka he olisivat valmiita tekemään lähes mitä tahansa työtä. Tähän yksi sopiva ratkaisu olisi nuorten yrittäjyyden tukeminen. Rahallisen tuen lisäksi nuoret tarvitsevat tukea muihin yrittäjyyteen liittyviin teemoihin kuten yrityksen perustamiseen, laskutuksen hoitamiseen tai muihin yritykseen liittyviin hallinnollisiin asioihin. Tällaisen tuen saaminen on arvokasta ja opettavaista. Tuen avulla nuori työllistää itsensä, oppii uutta ja kokee itsensä osaksi suomalaista yhteiskuntaa. Jo pienikin apu auttaisi monia nuoria saavuttamaan tarvittavat taidot kesän yli kestäväen yritystoiminnan pyörittämiseen siten, että yritystoiminnasta jäisi kesän jälkeen käteen muutakin kuin muisto toiminnan aloittamisen hankaluuksista ja hieman kokemusta käytännön toimista elinkeinosta. Nuoren positiivinen ja realistinen käsitys yrittäjyydestä kantaa pitkälle.

Nuoriin panostaminen on aina sijoitus tulevaisuuteen. Vaikka nuoren yrittäjyys ei jatkuisikaan kesän yli, on hän siinä ajassa oppinut monia tärkeitä asioita, joita hän tarvitsee tulevaisuudessa. Nuorena yrittäjänä hän oppii itsensä johtamista, vastuuta ja työntekoa. Nämä ovat taitoja, joita jokainen yhteiskunnan jäsen tarvitsee. Tämän lisäksi nuori saa mieluisan kesätyön, positiivisen kokemuksen yhteiskunnasta sekä toivoa tulevaisuuteensa ja uskoa omiin kykyihinsä. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret esittää, että Suomeen luodaan nuorten yrittäjien tukipalvelu, joka auttaa nuoria työllistämään itsensä, saamaan pientä rahallista tukea sekä antaa neuvoja ja koulutusta nopeasti, helposti ja paikallisesti itseopiskeltavien kurssien ja tukihenkilöiden avulla.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret näkee erittäin tärkeäksi nuorten yrittäjyyskasvatuksen ja kannattaa opetuksen lisäämistä. Useat toisen asteen oppilaitokset ovat alkaneet lisätä koulutustarjontaan yrittäjyysjaksoja, joissa nuori opiskelija pääsee harjoittelemaan kesäyrittäjyyttä oppilaitoksen tuella. Tämä antaa mahdollisuuden työllistää itsensä, harjoitella yrittäjyyttä sekä suorittaa opintoja samalla kertaa. Keskustanuoret näkee, että

tulevaisuudessa yrittäjyydellä tulee olemaan entistä suurempi merkitys yhteiskunnassa ja tätä kehitystä tulee tukea.

Koska Keskustanuoret uskoo ylisukupolvisuuteen ja positiivisten roolimallien voimaan, näemme että olisi tärkeää, että nuorten yrittäjyyskasvatuksessa saataisiin osallistettua myös paikallisia yrittäjiä.